

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1334/2024
08.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Тајјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Наде Бојовић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку 3 К. бр. 4/23 од 05.04.2024. године и пресуде Вишег суда у Чачку Кж1 бр. 87/24 од 09.08.2024. године, у седници већа одржаној дана 08.10.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Наде Бојовић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку 3 К. бр. 4/23 од 05.04.2024. године и пресуде Вишег суда у Чачку Кж1 бр. 87/24 од 09.08.2024. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев ОДБАЦУЈЕ као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку 3 К. бр. 4/23 од 05.04.2024. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика за које му је суд изрекао условну осуду, тако што му је утврдио казну затвора у трајању од 6 месеци и истовремено одредио да се утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљени у време проверавања од 2 године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело, и окривљени је обавезан да законској заступници малолетног оштећеног, мајци ББ плати на име доспелих обавеза издржавања износ од 880.000,00 динара у року од 10 месеци од дана правноснажности пресуде, а у супротном уколико окривљени у одређеном року не плати доспели износ, условна осуда биће опозвана. Истом пресудом одлучено је о трошковима кривичног поступка, како је то ближе одређено изреком првостепене пресуде.

Пресудом Вишег суда у Чачку Кж1 бр. 87/24 од 09.08.2024. године одбијена је као неоснована жалба окривљеног АА и пресуда Основног суда у Чачку 3 К. бр. 4/23 од 05.04.2024. године је потврђена, док је жалба пуномоћника малолетног оштећеног ВВ, чији је законски заступник мајка ББ изјављена против првостепене пресуде, одбачена као недозвољена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног, адвокат Нада Бојовић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе за кривично дело које му је стављено на терет или да побијане пресуде укине, а списе предмета врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости као разлог подношења означава повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводећи да се у конкретном случају не ради о кривичном делу, јер из чињеничног описа радње окривљеног утврђеног у изреци побијане правноснажне пресуде не произилазе сва битна законска обележја кривичног дела, те изрека пресуде не садржи све битне законске елементе бића кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика (КЗ).

По ставу Врховног суда, изнети наводи из захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су неосновани.

Кривично дело недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ чини онај ко не даје издржавање за лице које је по закону дужан да издржава, а та дужност је утврђена извршном судском одлуком или извршним поравнањем пред судом или другим надлежним органом, у износу и на начин како је то одлуком односно поравнањем утврђено.

Из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци првостепене пресуде произилази да окривљени АА „у временском периоду од 27.06.2018. године па до 24.02.2022. године, способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима није давао издржавање за лице које је по закону дужан да издржава, а та дужност је утврђена правноснажном и извршном судском одлуком – пресудом Основног суда у Ивањици П2 бр. 93/15 од 29.06.2017. године, којом је обавезан да на име доприноса за издржавање свог малолетног сина ВВ месечно плаћа износ од 20.000,00 динара... па ову своју обавезу није испуњавао на тај начин што на име

издржавања није уплатио укупан износ од 880.000,00 динара, иако је био свестан свога дела, хтео његово извршење и био свестан да је његово дело забрањено“.

Битно обележје предметног кривичног дела је да је судска одлука којом је утврђена дужност окривљеног да даје издржавање за лице које је по закону дужан да издржава извршна, а која чињеница извршности означене пресуде је наведена и у изреци првостепене пресуде, а кривично дело је извршено самим пропуштањем да се даје издржавање, што је у конкретној ситуацији случај, те по налажењу овог суда из изреке пресуде јасно и недвосмислено произлази да се у описаним радњама окривљеног стичу сва законска обележја кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ и то како објективна која се односе на радњу окривљеног, тако и субјективна која се тичу урачунљивости и умишљаја (свест и воља окривљеног за извршење дела), а која укључују и свест о забрањености дела. Самим тим, супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног да дело због кога је окривљени оглашен кривим није кривично дело и да су нижестепене пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП оцењени су као неосновани.

Осим тога, у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац наводи да се из диспозитива првостепене и другостепене одлуке не може утврдити начин на који је окривљени био у обавези да плаћа наведени износ издржавања, а којим наводима суштински указује на неразумљивост изреке и повреду закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног, у овом делу, оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.

Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић